

ควนทีสุต

ที ศย ๐๑๖/๑๑๗๐๕



สคค. (ไปรษณีย์)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ๘7159/67

29 มิ.ย. 2567 เวลา 15.07 น.



สำนักงานศาลยุติธรรม

ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง เสนอความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๐๒๑๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ โดยขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อเป็นการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กให้มีความชัดเจนโดยกำหนดกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น จึงเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ร่างฯ มาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้อำนาจพนักงานคุ้มครองเด็กในการแก้ไขแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ศาลกำหนดหรือเห็นชอบด้วยแล้ว เป็นการไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้การแก้ไขแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เป็นอำนาจของศาล

๒. ร่างฯ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งจับกุมผู้ขัดคำสั่งศาลตามมาตรา ๕๐ มากักขังไว้มีกำหนดครั้งละไม่เกินสามสิบวัน และวรรคสองให้ศาลมีอำนาจกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้ปกครองไม่ให้กระทำความผิดซ้ำโดยไม่ได้บัญญัติให้ชัดเจนว่าผู้ที่ถูกจับกุม กักขัง หรือถูกกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวหรือมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาหรือไม่อย่างไร เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม นอกจากนี้ การให้อำนาจศาลกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยซึ่งเป็นมาตรการทางอาญาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิสูจน์ที่กำหนดไว้ในร่างฯ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “...ในการวินิจฉัยและออกคำสั่งใดให้ศาลพิจารณาจากพยานหลักฐานถึงความน่าจะเป็น...” ซึ่งเป็นมาตรฐานการพิสูจน์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานการพิสูจน์ในทางอาญา

๓. ร่างฯ มาตรา ๕๖ วรรคสี่ แม้ศาลเยาวชนและครอบครัวจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำอุปการะเลี้ยงดู โดยปรับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว แต่เนื่องจากเรื่องดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๑๓ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอันเป็นกฎหมายทั่วไปด้วย ดังนั้น ควรปรับใช้ถ้อยคำเป็นว่า “การพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำอุปการะเลี้ยงดูที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓”

๔. ร่างฯ มาตรา...

๔. ร่างฯ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เด็กที่ไม่มีผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้า เด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้... ให้พนักงานคุ้มครองเด็กส่งเด็กเข้ารับการอุปการะเลี้ยงดูในครอบครัวทดแทน...” คำว่า “เด็กที่ไม่มีผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” ย่อมหมายความว่ารวมถึงเด็กทุกคนที่มีบิดามารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองตามปกติด้วย ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างฯ มาตราดังกล่าว เนื่องจากคำว่า “ผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” หมายถึงเฉพาะบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่มีบิดามารดาหรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง ศาลจึงต้องมีคำสั่งตั้งผู้ปกครองเพื่อใช้อำนาจปกครองแก่เด็กผู้นั้น ดังนั้น ร่างฯ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง ควรใช้คำว่า “เด็กที่ไม่มีผู้ปกครอง” ซึ่งร่างฯ มาตรา ๔ บัญญัตินิยามคำว่า “ผู้ปกครอง” ไว้ชัดเจนแล้ว แทนคำว่า “เด็กที่ไม่มีผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ



(นายธานี สิงหนาท)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย (ภัทรพล)

โทร. ๐๙ ๕๒๐๔ ๘๘๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@coj.go.th